

نوبنیاد

روزنامه سراسری
صبح ایران

خروج از پاستور

در شرایطی که جامعه با دغدغه‌هایی همچون معیشت، تورم، اشتغال، مسکن و آثار فشارهای خارجی دست‌وپنجه نرم می‌کند، انتظار طبیعی افکار عمومی آن است که دولت همه ظرفیت خود را صرف حل مسائل اجرایی کشور کند. با این حال، مواضع اخیر مسعود پزشکیان درباره صداوسیما و برخی نهادهای خارج از حوزه اختیارات دولت، این پرسش را ایجاد کرده است که آیا دولت به جای تمرکز بر مسئولیت‌های قانونی خود، در حال ورود به عرصه‌هایی است که مدیریت و تصمیم‌گیری درباره آن‌ها اساساً در اختیار رئیس‌جمهور نیست؟

۳



نوبنیاد گزارش بانک مرکزی و مرکز آمار را بررسی کرد؛

انفجار تورم در اردیبهشت

گزارش بانک مرکزی همچنین نشان می‌دهد نرخ تورم نقطه به نقطه مصرف‌کننده در پایان اردیبهشت ۱۴۰۵ به ۷۷.۲ درصد رسیده که بالاترین رکورد در تاریخ پس از انقلاب بوده و نسبت به فروردین بیش از ۱۰ واحد درصد جهش داشته است. تورم سالانه هم در اردیبهشت، با ثبت عدد ۵۳.۹ درصد، رکورد جدیدی در تاریخ پس از انقلاب ثبت کرده است. آمارهای بانک مرکزی نشان می‌دهد آخرین باری که تورم سالانه کاهش یافت، بهمن ۱۴۰۳ بود و از آن زمان تاکنون، این شاخص همواره در مسیر صعودی قرار داشته است. بخش دیگر گزارش بانک مرکزی نشان می‌دهد بار اصلی تورم کشور همچنان در بخش کالا بوده و خدمات همچنان تورم کمتری دارد. در اردیبهشت امسال، تورم ماهانه کالا ۱۰ درصد و خدمات ۶.۴ درصد بوده است. در این ماه، تورم نقطه به نقطه کالا سه رقمی شده و به ۱۱۳.۸ درصد رسیده، در حالی که تورم نقطه به نقطه خدمات ۴۲.۵ درصد بوده است. تورم سالانه کالا هم ۷۲.۳ درصد بوده، در حالی که برای خدمات ۳۷.۳ درصد بوده است.



۵



وقتی یک تریبون
خاموش می‌شود

۸

هشدار قرارگاه خاتم الانبیا
و عقب‌نشینی ترامپ

۳



عبرت‌های دیپلماسی

محمد مهدی اسماعیلی
وزیر فرهنگ و ارشاد دولت سیزدهم

ما فاجعه برجام و مکانیسم خائنه اسنپ‌بک یا همان ماشه را فراموش نکرده‌ایم. داستانی که در آن، وزیر خارجه وقت با افتخار از توافق سخن می‌گفت، اما بعدها اعتراف کرد که به دلیل عجله و حسن نیت، متوجه شروطی که یک کارمند اداری اتحادیه اروپا به نام فرانچسکو در متن گنجانده بود، نشده بودند! ما دیگر اجازه نخواهیم داد سرنوشت این ملت غیور با الفاظ دوپهلوی و حسن نیت‌های ساده‌لوحانه گره بخورد. دیپلماسی ما باید انعکاس قدرت میدان باشد، نه خواهش پشت میزهای لرزان.

متن کامل در صفحه ۲

صفحه ۱۱

سیاست خارجی

شکست مذاکرات دوحه

بیش از یک هفته از سفر هیئت بلندپایه سیاسی و اقتصادی ایران به قطر می‌گذرد. با این حال، اظهارات اخیر یکی از اعضای تیم مذاکره‌کننده نشان می‌دهد این مذاکرات در تحقق مهم‌ترین هدف خود با موفقیت همراه نبوده است.

صفحه ۴

اقتصادی

جهش پرحاشیه قیمت پتروشیمی

تولیدکنندگان محصولات پتروشیمی با کاهش عرضه محصولات خود و افزایش تقاضا به راحتی قیمت این محصولات را چند برابر قیمت پایه به فروش می‌رسانند. نتیجه این اقدام بالا رفتن هزینه‌های تولید و بالا رفتن قیمت تمام‌شده محصولات تولیدی و افزایش تورم است.

یادداشت محمدمهدی اسماعیلی وزیر فرهنگ دولت سیزدهم درباره رستاخیز سه ماهه ملت ایران و هشدارهایی به هیات مذاکره‌کننده

عبرت‌های دیپلماسی

محمدمهدی اسماعیلی وزیر فرهنگ و ارشاد شهید رئیسی در دولت سیزدهم در یادداشتی به ابعاد تأثیر معجزه «امامت مردم» در شکست محاسبات مادی دشمن و چگونگی ناکامی

نقشه‌های شوم دشمن برای تجزیه، آشوب داخلی و حمله زمینی، تحت هدایت حکیمانانه حضرت آیت‌الله سید مجتبی حسینی خامنه‌ای، پرداخت.



محمد مهدی اسماعیلی

وزیر فرهنگ و ارشاد دولت سیزدهم

خونین به خاک و خون کشیده شدند تا به خیال خام دشمن، کمر نظام شکسته شود. ۱۶۸ دانش‌آموز بی‌گناه میانی نیز قربانی شدند تا نظم اجتماعی ایران فرو بپاشد. در آن لحظات، عقل مادی تحلیل‌گران غربی و اتاق‌های فکر نظامی واشینگتن، فروپاشی کامل نظم سیاسی ایران را قطعی می‌دانستند. آن‌ها قله را زده بودند و منتظر سقوط دامنه بودند. اما دشمن از معنویت حاکم بر این نهضت بی‌اطلاع بود. آن‌ها نمی‌دانستند که این مکتب، شهادت دارد اما اسارت هرگز.

درست در لحظه‌ای که محاسبات مادی به بن‌بست رسید، معجزه امامت مردم ظهور کرد. امام شهید ما در آخرین میعادش با مردم تبریز، با زبانی حسینی تکلیف را روشن کرده بود: «این‌ها به دنبال دلیل کردن ما هستند... مثالی لایبایع مثله بزید». ایشان پیش‌بینی کرده بودند که در صورت وقوع حادثه، مردم ایران مبعوث خواهند شد. و چه زیبا این مبعوث محقق شد! وقتی قله هدف قرار گرفت، بدنه جامعه خود به سر تبدیل شد و رداي امامت را بردوش انداخت. با هدایت حکیمانانه امام جوان، حضرت آیت‌الله سید مجتبی حسینی خامنه‌ای، نقشه‌های شوم دشمن برای تجزیه، آشوب داخلی و حمله زمینی به تلی از خاکستر تبدیل شد. دشمنی که خواب اشغال‌بنادر و جزایر ما را می‌دید، امروز پس از ۹۰ روز حماسه، ملت‌مسانه و ذلیلانه برای عبور چند کشتی از تنگه هرمز واسطه می‌فرستد. این است قدرت نوظهور جمهوری اسلامی که فراتر از یک دولت، به عنوان یک ابرقدرت تمدنی در جهان متولد شده است. اما عبرت‌های تاریخ را نباید در پای هیجانات

قربانی کرد. ما طعم تلخ خیانت در لباس دیپلماسی را چشیده‌ایم. به یاد بیاورید آن شب هولناک را؛ ساعت یک و نیم بامداد، زمانی که وزیر خارجه عمان، آقای بوسعیدی، هراسان تماس گرفت و گفت: «من از واشینگتن تماس می‌گیرم، فضا مسموم است، نگران جان شما هستم». اما افسوس که عقل محاسباتی غیربومی و شیفگان مذاکره، این هشدارها را ندیدند تا آن فاجعه جانسوز رقم خورد.

ما فاجعه بگرام و مکانیسم خائنه اسنپ‌بک یا همان ماشه را فراموش نکرده‌ایم. داستانی که در آن، وزیر خارجه وقت با افتخار از توافق سخن می‌گفت، اما بعدها اعتراف کرد که به دلیل عجله و حسن نیت، متوجه شروطنی که یک کارمند اداری اتحادیه اروپا به نام فرانچسکو در متن گنجانده بود، نشده بودند! ما دیگر اجازه نخواهیم داد سرنوشت این ملت غیور با الفاظ دوپهلوی و حسن نیت‌های ساده‌لوحانه گره بخورد. دیپلماسی ما باید انعکاس قدرت میدان باشد، نه خواهش پشت میزهای لِرزان.

امروز مانیفست ما روشن است؛ ما از موضع قدرت و پیروزی سخن می‌گوییم. مطالبات ملت ایران غیرقابل مذاکره است؛ اول؛ پرداخت کامل غرامات جنگی توسط متجاوزان. دوم؛ تبدیل اقتدار میدانی به شرایط تمحیلی در هرگونه توافق. هیچ بن‌بستی برای ما وجود ندارد؛ یا شکست کامل استکبار در میدان، یا فرار ذلیلانه آن‌ها. ما تا برپایی جشن بزرگ پیروزی، میادین را تخلیه نخواهیم کرد. اگر ۹۲ شب ایستادیم، در ۹۲ شب دیگر و تا هر زمان که لازم باشد، در سنگر خواهیم ماند.

خبر کوتاه

ابلاغ پیام رهبر انقلاب به خانواده شهیدای مدرسه میناب

روز گذشته حجت‌الاسلام والمسلمین محمد تقی وکیل پور، نماینده ویژه رهبر معظم انقلاب اسلامی با حضور در شهرستان میناب با خانواده‌های شهیدای مدرسه شجره طیبه دیدار و پیام حضرت آیت‌الله سیدمجتبی خامنه‌ای را به آنان ابلاغ کرد.

هشدار قرارگاه خاتم‌الانبیا و عقب‌نشینی ترامپ

سرلشکر علی عبداللہی، فرمانده قرارگاه مرکزی حضرت خاتم‌الانبیاء (ص) اعلام کرد: نتایجی در ادامه شرارت‌های خود در منطقه، ضاحیه و بیروت را تهدید به بمباران نموده و برای ساکنان آن هشدار تخلیه اعلام کرده است. وی افزود: با توجه به نقض مکرر آتش بس توسط رژیم، در صورت عملی شدن این تهدید به ساکنان بخش‌های شمالی و شهرک‌های نظامی در سرزمین‌های اشغالی هشدار می‌دهیم اگر نمی‌خواهند آسیب ببینند منطقه را ترک نمایند. در واکنش مواضع قاطع مقامات ارشد نظامی کشورمان، رئیس دولت تروریستی آمریکا در پستی منفعلانه در فضای مجازی نوشت: من یک گفت‌وگو بسیار سازنده و ثمربخش با نخست‌وزیر اسرائیل، ببی نتانیاوو، داشتم و هیچ نیرویی به سمت بیروت اعزام نخواهد شد. همچنین هرنیرویی که در مسیر حرکت به سوی بیروت بوده است، از پیش بازگردانده شده است.

شلیک سپاه به مبدأ تجاوز به دکل مخابراتی سیریک

صبح روز گذشته نیروی هوافضای سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در اطلاعیه‌ای اعلام کرد که مبدأ تجاوز به یک دکل مخابراتی در شهرستان سیریک استان هرمزگان را مورد هدف قرار داده و تمامی اهداف از پیش تعیین‌شده را با موفقیت منهدم کرده است. این اقدام در شرایطی صورت گرفت که از زمان برقراری آتش بس میان جمهوری اسلامی ایران و ایالات متحده آمریکا پس از جنگ تمحیلی سوم، موارد متعددی از نقض آتش بس توسط طرف آمریکایی صورت گرفته است.

سردار شکارچی: تداوم جنایات در لبنان قابل تحمل نیست

سخنگوی ارشد نیروهای مسلح گفت: رژیم متجاوز و کودک‌کش صهیونیستی با سوءاستفاده از فرصت آتش بس و تجاوز آشکار به خاک لبنان، بیش از ۳ هزار نفر از مردم بی‌گناه، از جمله زنان و کودکان را به خاک و خون کشیده است. در حالی که حکام کشورهای غربی، راهکار سکوت یا حمایت از این جنایات ضد بشری را در پیش گرفته‌اند. به سران رژیم ددمنش صهیونیستی و حامیان آن، هشدار داده می‌شود تداوم جنایات و خشیمانه علیه لبنان، برای نیروهای مسلح ایران قابل تحمل نخواهد بود.

روانبخش: حمایت از لبنان، نوشدارو پس از مرگ سهراب نشود

نماینده مردم قم در حساب کاربری خود خطاب به قالیباف نوشت: از اعلام موضع قاطع در برابر عدم پایبندی آمریکا به آتش بس متشکر ولی امیدوارم به سرعت صورت حساب آن را به آمریکایی‌ها نشان بدهید. نوشدارو پس از مرگ سهراب نشود. حداقل انتظار این است که اعلام کنید ایران می‌تواند مذاکره را برای همیشه ترک خواهد کرد.

ثابتی: شرط اثرگذار بودن مجلس فعال شدن جلسات صحن است

نماینده مردم تهران در اجتماع مردمی گفت: اگر ایران اورانیوم غنی شده‌اش را هم تحویل دهد تحریم‌ها لغو نخواهد شد و آمریکا اراده‌اش نابودی ماست نه اینکه عده‌ای ساده‌لوح هنوز هم فکر میکنند می‌شود از طریق مذاکره با آمریکا تحریم‌ها را لغو کرد. نماینده مردم تهران همچنین تصریح کرد: راهبرد دشمن، تمحیل طولانی مدت چرخه جنگ و آتش بس است و شکستن این چرخه از راه توافق نیست چون دشمن به وعده‌اش عمل نمی‌کند بلکه فقط از طریق قدرت نظامی، ادامه کنترل بر تنگه هرمز و تقویت جبهه مقاومت میشود دشمن را سرچاپش نشانند. ثابتی در خصوص کنترل مسئله تورم اظهار داشت: شرط کنترل تورم، تعطیل نبودن صحن علنی مجلس است.

جوانان مومن آرام نخواهند نشست

حساب مذاکرات از حساب "خون خواهی" جداست. ما هنوز فرصت سوگواری برای امام شهیدمان را نیافته‌ایم. ما هنوز برای آن طفل ۱۴ ماهه و آن قرآن خونین ضجه زده‌ایم.

بگذارید صریح بگویم؛ حساب ترامپ جنایتکار و نتانیاووی خائن از هر معادله سیاسی جداست. تا این دو جرثومه فساد به "گورستان تاریخ" فرستاده نشوند،

جوانان مؤمن و جبهه مقاومت آرام نخواهند نشست. انتقام ما، نه یک اقدام سیاسی، که یک تکلیف الهی و آرمانی است.

بهارستان

موافقت هیات رئیسه با بازگشایی صحن پس از سه ماه تعطیلی

پس از گذشت سه ماه از تعطیلی صحن علنی مجلس و تشدید انتقادات مردمی به انفعال غیرقابل توجیه مجلس شورای اسلامی و همچنین تأکید رهبر معظم انقلاب اسلامی بر هماهنگی مصوبات مجلس با نیازهای مردم و مسائل اصلی کشور و ضرورت تعیین نقشه‌ی راه حرکت دولت و سایر بخش‌ها توسط مجلس، روز گذشته عباس گودرزی، سخنگوی هیات رئیسه مجلس، از بازگشایی قریب‌الوقوع صحن مجلس خبر داد و گفت: «هیات رئیسه مجلس، تصمیم مثبت و موافق خود را برای برگزاری جلسات به صورت رسمی و فعال‌سازی چرخه قانون‌گذاری اتخاذ کرده است.» وی با بیان اینکه مسیر هماهنگی‌ها و مقدمات لازم در حال انجام است افزود: «به‌زودی جلسات رسمی صحن همچون گذشته، با دستور کار مشخص برای قانون‌گذاری برگزار خواهد شد.» تعطیلی صحن علنی مجلس در حالی به بیش از سه ماه رسید که برخی از نمایندگان موافق تعطیلی مدعی بودند که عدم برگزاری جلسات صحن تحت تأثیر نظر شورای عالی امنیت ملی است. در همین راستا رئیس مجلس شورای اسلامی روز یکشنبه ۱۰ خرداد در نشست ویناری مجلس اظهار داشت: «در اولین فرصتی که شورای عالی امنیت ملی به تقاضای هیئت رئیسه مجلس برای تشکیل جلسات صحن علنی پاسخ مثبت داد، فرایند تصویب آنها را آغاز و در اسرع وقت آنها را تصویب کنیم.» نکته بحث برانگیز ماجرا اینجاست که مشخص نیست ادعای عدم برگزاری صحن علنی به سبب مخالفت شعام، به مصوبه شعام (که به تأیید مقام معظم رهبری میرسد)، متوقف مانده است یا دبیرخانه شورای عالی امنیت ملی؛ و همچنین باید منتظر ماند تا مشخص شود تأکید سخنگوی هیات رئیسه مبنی بر موافقت هیات رئیسه به بازگشایی، منجر به پایان تعطیلی صحن خواهد شد یا خیر؟



صداوسیما: شورای اطلاع‌رسانی دولت با اتهام‌زنی‌های بی‌اساس به دنبال تفرقه‌افکنی است

روابط عمومی صداوسیما جمهوری اسلامی ایران در پی انتشار «بیانیه تحلیلی شورای اطلاع‌رسانی دولت درباره اتصال به اینترنت بین‌المللی» و طرح برخی ادعاها در بخشی از آن درباره عملکرد رسانه ملی، به منظور تنویر افکار عمومی، توضیحاتی ارائه کرد. در این بیانیه آمده است: «باتوجه به شکل‌گیری مباحث حقوقی و حاکمیتی پیرامون (استاد ویژه ساماندهی و راهبری فضای مجازی کشور)، از جمله اعتراضات به فرایند تشکیل آن و نیز اعلام ابطل سند ایجاد ستاد و تصمیمات مترتب بر آن، رسانه ملی وفق وظایف قانونی و حرفه‌ای خود، پرداختن به ابعداد مسئله و روشن‌گری درباره آثار و پیامدهای آن را لازم دانست. بدیهی است رسانه ملی همواره بر این باور بوده است که بررسی کامل و منصفانه هر موضوع ملی، بدون حضور مسئولان ذی‌ربط، به‌ویژه نمایندگان دولت ناقص می‌ماند. بر همین اساس، رویه ثابت و عمومی صداوسیما مبتنی بر دعوت از دست‌اندرکاران مرتبط و فراهم ساختن فرصت روشن‌گری و رفع شبهات یا دست یافتن به نقاط اشتراک و تفاهم است.» همچنین در ادامه توضیحات آمده است: «در بیانیه شورای اطلاع‌رسانی دولت چنین القا شده است که رسانه ملی صرفاً دیدگاه مخالفان دسترسی به اینترنت بین‌الملل را بازتاب داده و برنامه‌ها را به بستری برای حمله سیاسی تبدیل کرده است؛ حال آنکه این ارزیابی، بدون استناد دقیق، با محتوای برنامه انطباق ندارد. برنامه مورد اشاره اساساً بر ابعداد حقوقی و حاکمیتی رأی دیوان عدالت اداری درباره توقف موقت اجرای مصوبه تشکیل (ستاد ویژه ساماندهی و راهبری فضای مجازی کشور) متمرکز بوده است.» همچنین تأکید شد: «انتشار بیانیه شورای اطلاع‌رسانی دولت، برخلاف سیاست‌های کلی و فرامین رهبر شهید و مقام معظم رهبری مبنی بر جلوگیری از اختلاف و تفرقه و حتی مخالف شعارهای دولت و رئیس‌جمهور محترم با محوریت حفظ و تقویت اتحاد و همبستگی بوده و با اتهام‌زنی‌های بی‌اساس به دنبال اختلاف و تفرقه‌افکنی است و باعث دوقطبی در جامعه می‌شود.»



همزمان با ضعف مفرط دولت در اداره اقتصاد و معیشت مردم، پزشک‌های روزانه به حوزه‌هایی خارج از قوه مجریه چون صداوسیما و شورای عالی انقلاب فرهنگی می‌تازد

خروج از پاستور

رئیس‌جمهور در هر نظام سیاسی، پیش از آنکه منتقد دیگر نهادها باشد، مسئول عملکرد دولت خویش است. در شرایطی که جامعه با دغدغه‌هایی همچون معیشت، تورم، اشتغال، مسکن و آثار فشارهای خارجی دست‌وپنجه نرم می‌کند، انتظار طبیعی افکار عمومی آن است که دولت همه ظرفیت خود را صرف حل مسائل اجرایی کشور کند. با این حال، مواضع اخیر مسعود پزشکیان درباره صداوسیما و برخی نهادها خارج از حوزه اختیارات دولت، این پرسش را ایجاد کرده است که آیا دولت به جای تمرکز بر مسئولیت‌های قانونی خود، در حال ورود به عرصه‌هایی است که مدیریت و تصمیم‌گیری درباره آن‌ها اساساً در اختیار رئیس‌جمهور نیست؟

سعید قاسمی
روزنامه‌نگار

اختیارات و مسئولیت‌های گسترده‌ای در حوزه اداره کشور دارد. از سیاست‌های اقتصادی و بودجه‌ای گرفته تا مدیریت اجرایی، تنظیم روابط خارجی، فعال‌سازی ظرفیت‌های دیپلماسی و پیگیری حقوق ملت در عرصه بین‌المللی، همگی در زمره وظایف دولت قرار می‌گیرند. مردم نیز رئیس‌جمهور را برای همین امور انتخاب می‌کنند؛ نه برای ورود مداوم به حوزه‌هایی که

خارج از قلمرو مسئولیت مستقیم اوست. از سوی دیگر، ورود رئیس‌جمهور به موضوعاتی که اساساً خارج از حوزه اختیارات مستقیم او قرار دارند، پرسش‌های مهمی را در افکار عمومی ایجاد می‌کند. به نظر می‌رسد اصرار بر برجسته‌سازی موضوعاتی نظیر صداوسیما، اینترنت با اظهار نظر درباره سایر نهادها، مستقل، در شرایطی که کشور با مشکلات جدی اقتصادی و معیشتی مواجه است، این شائبه را به وجود می‌آورد که برخی از این مباحث مجلس بیش از آنکه برای حل یک مسئله واقعی مطرح شوند، کارکرد سیاسی و رسانه‌ای دارند. امروز مهم‌ترین دغدغه بخش بزرگی از مردم، تورم، کاهش قدرت خرید، رکود اقتصادی و مشکلات معیشتی است. در چنین شرایطی این سؤال مطرح می‌شود که چرا رئیس‌جمهور و رسانه‌های نزدیک به دولت بخش قابل توجهی از انرژی خود را صرف موضوعاتی می‌کنند که یا خارج از حوزه مسئولیت دولت است یا در اولویت‌های نخست افکار عمومی قرار ندارد.

انتظار طبیعی جامعه آن است که دولت پیش از هر چیز توان و تمرکز خود را بر حل مشکلات اقتصادی، بهبود وضعیت معیشت مردم و پیگیری حقوق ملت ایران از مسیر دیپلماسی و ابزارهای قانونی متمرکز کند.



علاوه بر همه این موارد سخنگوی دولت در اقدامی عجیب مواجهه‌ای کنایه‌آمیز با مصوبه دیوان عدالت اداری داشت و تلویحاً اقدام به متلک‌پرانی کرد. شاید بهتر باشد با توجه به اینکه دولت پزشک‌های امروز با انبوهی از مسائل حل‌نشده در حوزه اقتصاد، معیشت، اشتغال، مسکن، عدم نظارت بر بازار خودرو، سرمایه‌گذاری و سیاست خارجی مواجه است؛ موضوعاتی که قانون، مسئولیت مستقیم آن‌ها را بر عهده رئیس‌جمهور گذاشته است، خانم سخنگو و تمام ارکان دولت و در نهایت شخص پزشک‌های بیش از هر چیز توان و ظرفیت خود را صرف حل این مشکلات کنند، نه آنکه بخش قابل توجهی از انرژی سیاسی و رسانه‌ای دولت صرف موضوعاتی شود که خارج از حوزه اختیارات مستقیم او قرار دارند.

مردم نیز در نهایت عملکرد دولت را نه بر اساس مواضعش درباره صداوسیما، اینترنت یا سایر نهادها، بلکه بر اساس موفقیت یا ناکامی آن در بهبود شرایط زندگی خود قضاوت خواهند کرد. شاید بهترین راه برای پاسخ به منتقدان و جلب اعتماد افکار عمومی، نه ورود به عرصه‌های خارج از مسئولیت دولت، بلکه تمرکز بر همان وظایفی باشد که رئیس‌جمهور برای انجام آن‌ها از مردم رأی گرفته است.

گزارش کوتاه

عجیب‌ترین پیشنهاد تیم مذاکره‌کننده ایران به آمریکا

حجت‌الاسلام نبویان، نایب رییس کمیسیون امنیت ملی مجلس شورای اسلامی در ادامه مواضع انتقادی خود نسبت به مذاکره آمریکا و تضمین‌های متزلزل آمریکایی خطاب به یک فعال رسانه‌ای نکاتی را درباره تضمین‌های توافق با آمریکا مطرح کرد: وی در پاسخ به این ادعا که برای نظارت بر انجام تعهدات طرفین، کمیته‌ای با حضور دو عضو دائم شورای امنیت و همراهی چند کشور دیگر در نظر گرفته شده است، اظهار داشت: این امر در پیشنهاد قبلی ایران بوده است و با عدم پذیرش آمریکا، ایران این بند را تغییر داده است، یعنی در آخرین پیشنهاد ایران خبری از حضور دو عضو دائم شورای امنیت یعنی چین و روسیه برای نظارت نیست، وی افزود: در برجام، تمام ۵ عضو دائم شورای امنیت یعنی آمریکا، روسیه، چین، فرانسه و انگلستان، عضو کمیسیون مشترک برجام جهت نظارت بر انجام تعهدات بوده‌اند، آیا این نظارت به نفع ایران تمام شده است یا به نفع دشمنان ایران؟

نماینده مردم تهران همچنین در پاسخ به این ادعا که مدیریت بر تنگه هرمز به عنوان تضمین در دست ایران باقی خواهد ماند، بیان کرد: این حرف کاملاً نادرست است زیرا در پیشنهاد ایران آمده است بلافاصله و به مجرد امضای یادداشت تفاهم یعنی بدون نیاز به هیچ مذاکره‌ای، ایران موظف است تنگه هرمز را برای عبور همه کشتی‌های تجاری باز کند!! و این امر متأسفانه شامل کشتی‌های تجاری کشورهای متخاصم حتی کشتی‌های تجاری رژیم صهیونیستی نیز می‌شود، با این تعهد، آیا تنگه هرمز باقی می‌ماند تا تضمین اجرای تعهدات آمریکا باشد؟ او همچنین اظهار داشت: ایران تعهد کرده است بدون نیاز به هیچ مذاکره‌ای، تنگه هرمز را باز کند و از کنترل و مدیریت بر آن عقب نشینی کند، بنابراین، تنگه هرمز که مهم‌ترین دارایی ایران است، بدون نیاز به مذاکره و بلافاصله بعد از امضای یادداشت تفاهم، از دست ملت ایران به طور کامل خارج خواهد شد. نبویان در پایان پیشنهاد انتشار متن توافق ۱۴ بندی برای اطلاع و قضاوت مردمی را داد.

پشت پرده حملات و انتقادات گسترده به صداوسیما

طی سال‌های اخیر، بخش قابل توجهی از جریان اصلاح‌طلب و نیروهای رسانه‌ای غرب‌گرا همواره رسانه ملی را یکی از مهم‌ترین موانع در برابر هژمونی رسانه‌های خود دانسته‌اند. به نظر می‌رسد علت این حساسیت آن باشد که این جریان طی سال‌های گذشته با صرف هزینه‌های گسترده، شبکه‌ای قدرتمند از رسانه‌ها تهران در کنار ملت و مقاومت لبنان و عزم راسخ ایران برای حمایت از تمام محور مقاومت، گفت: جمهوری اسلامی در کنار مردم مظلوم و مقاوم لبنان خواهد بود. عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام افزود: در تمام تفاهم‌نامه‌ها و موافقت‌نامه‌هایی که مطرح می‌شود، محور مقاومت یک محور جدی و غیرقابل تفکیک برای ما است و آتش‌بس در ایران بدون سایر بخش‌ها اصلاً موضوعیت ندارد.

خبر کوتاه

مخبر: آتش‌بس بدون توجه به لبنان موضوعیت ندارد

مشاور و دستیار مقام معظم رهبری در دیدار با نماینده حزب‌الله لبنان در تهران، هرگونه آتش‌بس با جمهوری اسلامی ایران را بدون در نظر گرفتن لبنان فاقد موضوعیت دانست. در این دیدار که عصر روز (دوشنبه) در دفتر حزب‌الله لبنان در تهران و در پی حملات وحشیانه اخیر رژیم صهیونیستی با پشتیبانی همه‌جانبه آمریکا علیه این کشور برگزار شد، دکتر محمد مخبر با تأکید بر ایستادگی کامل قدرتمند از رسانه‌ها تهران در کنار ملت و مقاومت لبنان و عزم راسخ ایران برای حمایت از تمام محور مقاومت، گفت: جمهوری اسلامی در کنار مردم مظلوم و مقاوم لبنان خواهد بود. عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام افزود: در تمام تفاهم‌نامه‌ها و موافقت‌نامه‌هایی که مطرح می‌شود، محور مقاومت یک محور جدی و غیرقابل تفکیک برای ما است و آتش‌بس در ایران بدون سایر بخش‌ها اصلاً موضوعیت ندارد.

۱۰۰

عدد خبر

رئیس بنیاد ملی گندمکاران اعلام کرد: با وجود خرید ۲ میلیون تن گندم به ارزش بیش از ۱۰۰ هزار میلیارد تومان، هنوز ریالی از طلب کشاورزان پرداخت نشده است. عطا... هاشمی، با بیان اینکه پرداخت مطالبات باید در زمان مناسب انجام شود، ادامه داد: انتظار این است که از این پس، حداکثر دو تا سه روز و نهایتاً یک هفته پس از خرید گندم، پول کشاورزان به طور کامل پرداخت شود. وی تصریح کرد: کشاورزان از این وضعیت گلایه مند هستند و امیدواریم هرچه زودتر این مشکل برطرف شود. هاشمی گفت: سازمان برنامه و بودجه اعلام کرد که ۵۰ همت برای پرداخت مطالبات گندمکاران تأمین شده و این مبالغ طرف ۵ روز آینده به حساب گندمکاران واریز خواهد شد.

۱۶

عدد خبر

بر اساس اعلام بانک مرکزی، بررسی عملکرد بانک ها در اجرای تکالیف ماده ۲۱ مکرر قانون چک حاکی از آن است که تعداد بانک‌های ارائه‌دهنده استعلام خودکار پیش از تأیید چک از طریق درگاه‌های غیرحضوری، به ۱۶ بانک افزایش یافته است. در حال حاضر، مشتریان بانک‌های ملت، گردشگری، کشاورزی، کارآفرین، صادرات، سینا، سامان، رفاه کارگران، خاورمیانه، تجارت، پارسیان، پاسارگاد، ایران‌ونزوئل، ایران‌زمین، قرض‌الحسنه رسالت و مؤسسه اعتباری ملل، پیش از تأیید چک، به‌طور خودکار اطلاعات تجمیعی صادرکننده چک را مشاهده می‌کنند. استعلام چک، راهکاری است که بانک مرکزی با هدف افزایش استحکام و اطمینان در معاملات و نیز حفظ اعتبار چک به‌عنوان ابزار پرداخت طراحی کرده است تا خطرات احتمالی برای طرفین معامله کاهش پیدا کند.

۱۲

عدد خبر

بر اساس گزارش رویترز، کاهش کم سابقه ذخایر بنزین در آمریکا که چند هفته متوالی ادامه داشته است، هشدار جدی برای بازار سوخت این کشور به همراه داشته و این در شرایطی است که تقاضای فصلی به دلیل مسافرت‌ها به اوج خود می‌رسد. این ترکیب، به خودی خود، به معنای کمبود بنزین نیست، اما احتمال نوسانات ناگهانی و شدید قیمت را بسیار بالا می‌برد، به‌ویژه اگر در روند بازسازی ذخایر در آغاز فصل اوج رانندگی در آمریکا، هرگونه اختلالی پیش بیاید. طبق داده‌های اداره اطلاعات انرژی آمریکا، قیمت بنزین در این کشور از زمان آغاز جنگ مشترک این کشور و رژیم اسرائیل علیه ایران در ۲۸ فوریه، با ۵۰ درصد افزایش، هم‌اکنون میانگین قیمت هر گالن ۴۰۳۳ دلار است.

۲۷

عدد خبر

نایب‌رئیس اتحادیه مشا و ران املاک استان تهران با اشاره به وضعیت بازار اجاره مسکن اظهار کرد: با توجه به افزایش نرخ تورم در کشور و تأثیر آن بر بازارهای اقتصادی، به‌ویژه بازار مسکن، در راستای حمایت از مستأجران، پیشنهاد افزایش سقف اجاره بها به دولت ارائه شده است. داوود بیگی‌نژاد، در گفت‌وگو با تسنیم، گفت: این پیشنهاد برای شهر تهران ۲۷ درصد و برای سایر شهرها ۲۳ درصد تعیین شده است. با این حال، معتقدیم تعیین سقف افزایش اجاره بها می‌تواند موجب خروج سرمایه از این بخش شود، چراکه با واقعیت‌های بازار همخوانی ندارد. با توجه به اینکه در برخی موارد، مالکان امکان فسخ قرارداد اجاره را دارند، هزینه‌های ناشی از این موضوع می‌تواند در نهایت به زیان مستأجران تمام شود.

نوبنیاد بررسی کرد:

جهش پرحاشیه قیمت پتروشیمی



قیمت پایه عرضه محصولات شیمیایی و پتروشیمی در بورس کالا ناگهان جهش یافت و ناگهانی ترو بدون هیچ توضیحی لغو شد. این جنجال جدید، طی روزهای اخیر موجی از واکنش‌ها را در پی داشت. یکشنبه ۱۰ خرداد ۱۴۰۵، مدیریت توسعه صنایع پایین‌دستی شرکت ملی صنایع پتروشیمی، قیمت‌های پایه جدید محصولات پتروشیمی در بورس کالا را اعلام کرد. بر اساس تصمیم جدید، قیمت‌ها بر مبنای نرخ‌های جهانی تعیین شده بود. مقایسه این قیمت‌ها با ارقام قبلی حاکی از آن بود که قیمت این کالاها به‌طور میانگین حدود ۴۰ درصد افزایش داشته است. محصولات شیمیایی و پتروشیمی، خوراک صنایع مادر مانند خودروسازی، کشاورزی، نساجی، بسته‌بندی، ساختمان و شوینده‌ها هستند. افزایش قیمت این مواد اولیه، با بالا بردن ناگهانی هزینه تأمین خوراک، حاشیه سود تولیدکنندگان پایین‌دستی را به شدت سرمایه‌بر و منقبض می‌کند.

افزایش باید. این نماینده مجلس درباره افزایش ۴۰ درصدی قیمت برخی محصولات پتروشیمی نیز اظهار کرد: در این شرایط، هیچ چیزی نباید خارج از متعارف افزایش قیمت داشته باشد، زیرا افزایش قیمت به‌طور خودکار بر کل زنجیره اثر می‌گذارد و موجب گرانی می‌شود. او تأکید کرد که وزارت نفت نباید اجازه چنین افزایشی را بدهد و دستگاه‌های نظارتی نیز باید کنترل خود را بیشتر کنند.

حسینی کیا در ادامه، درباره کاهش عرضه پس از توقف جنگ و طرح برخی ادعاها درباره احتکار تأکید کرد که مسئله اصلی، نظارت است و در صورت نیاز باید واردات به سرعت انجام شود تا بازار با فشار قیمتی مواجه نشود. تغییر قیمت پایه البته تنها یک جنبه از حواشی افزایش قیمت محصولات پتروشیمی است. مسئله دیگری که از قضا نقش پررنگ‌تری در افزایش قیمت محصولات پتروشیمی و سپس تشدید تورم ایفا می‌کند کاهش عرضه این محصولات در بورس کالا است. تولیدکنندگان محصولات پتروشیمی با کاهش عرضه محصولات خود در بورس کالا و افزایش تقاضا به راحتی قیمت این محصولات چند برابر قیمت پایه به فروش می‌رسانند و سودهای هنگفتی به دست آورند. نتیجه این اقدام اما بالا رفتن هزینه‌های تولید و بالا رفتن قیمت تمام شده محصولات تولیدی و در نهایت افزایش تورم مصرف‌کننده در ماه‌های آتی خواهد بود.

پس از اجرای سیاست تک‌نرخ شدن ارز در نیمه دی‌ماه سال گذشته (حذف تالار اول مرکز مبادله)، قیمت پایه محصولات پتروشیمی جهش ۶۰ درصدی را تجربه کرد. این قیمت‌ها در سال جاری نیز با افزایش نرخ ارز رسمی به بالای ۱۴۷ هزار تومان و عدم عرضه توسط برخی شرکت‌های پتروشیمی دوباره جهش داشت. با این حال، صنایع کوچک و پایین‌دستی پتروشیمی با مشکل نقدینگی و محدودیت توان مالی مواجه هستند و باید قیمت‌های خود را متناسب با گرانی مواد اولیه افزایش دهند. این موضوع، با توجه به نقش این محصولات در زندگی مردم، دوباره تومی را به خانوارها و هزینه‌های زندگی تحمیل می‌کند.

امنیت ملی (شعاع) پس از آغاز جنگ تحمیلی سوم، در مصوبه‌ای اعلام کرده بود که تمام قیمت‌های محصولات پایه پتروشیمی باید تا سه ماه بعد (تا ۹ خرداد ۱۴۰۵) معادل قیمت قبل از ۹ اسفند ۱۴۰۴ (پیش از جنگ) باشد. او افزود: روز پایان این مصوبه ۹ خرداد امسال بود و مصوبه تمدید هم نشده بود. به همین دلیل، شرکت ملی صنایع پتروشیمی در روز ۹ خرداد (روز انقضای مصوبه شعاع) قیمت پایه جدید محصولات پتروشیمی را بر اساس قیمت‌های جهانی به‌روزرسانی کرد. ابهری تصریح کرد: پس از این اقدام، شعاع مجدداً طی یک تماس تلفنی به شرکت ملی صنایع پتروشیمی اعلام کرد مصوبه قبلی همچنان برقرار است و تمدید خواهد شد و قیمت پایه باید همچنان معادل قیمت‌های پیش از آغاز جنگ باشد. دبیرکل انجمن صنفی کارفرمایان صنایع پتروشیمی در پاسخ به این سؤال آیا ممکن است قیمت‌ها بر اساس نرخ‌های جهانی دوباره افزایش یابد، گفت: ممکن است بعداً دوباره قیمت بر اساس بازارهای جهانی تعیین شود، ولی هنوز این موضوع مشخص نیست. بستگی دارد که چه تصمیمی گرفته شود.

آشفته‌گی در قیمت‌گذاری پتروشیمی

سید جواد حسینی کیا، نایب‌رئیس کمیسیون صنایع و معادن مجلس، هم در گفت‌وگو با نوبنیاد با اشاره به وضعیت عرضه محصولات پتروشیمی و تأثیر آن بر صنایع پایین‌دستی، بر ضرورت نظارت بیشتر وزارت صنعت، معدن و تجارت بر عرضه محصولات تأکید کرد و گفت: بورس کالا باید محل کشف واقعی قیمت باشد، نه بستری برای افزایش مصنوعی قیمت‌ها. او افزود: بورس محلی برای کشف قیمت است؛ اما در کشف قیمت، شرکت‌ها نباید به‌صورت صوری با هم رقابت کنند و از سوی دیگر، عرضه کم نشود تا قیمت واقعی کشف شود. حسینی کیا با اشاره به آسیب‌هایی که در برخی حوزه‌های پتروشیمی، به‌ویژه در حوزه برق، ایجاد شده است، گفت: پتروشیمی‌ها باید شفاف‌تر عمل کنند و نظارت بر عملکرد آن‌ها

حمید کمار

روزنامه نگار

انتقاد از نقش بورس کالا

نایب‌رئیس کمیسیون صنایع و معادن مجلس، عرضه محصولات در بورس کالا باید بر اساس عرضه و تقاضا باشد. با این حال، هرچه عرضه بیشتر باشد، قیمت افزایش کمتری را در رقابت تجربه می‌کند و هرچه تقاضا بالا برود، قیمت جهش خواهد داشت؛ بنابراین، اعمال تنظیم‌گری شرکت ملی صنایع پتروشیمی ضروری است تا زنجیره تولید آسیب نبیند.

قیمت محصولات پلیمری و شیمیایی به‌صورت هفتگی و در روزهای یکشنبه اعلام و چهارشنبه‌ها در بورس کالا عرضه و معامله می‌شود که در فرآیند قیمت‌گذاری آن بر اساس نرخ ارز و قیمت‌های جهانی تعیین می‌شود. پس از انتشار نرخ‌های جدید، موج واکنش‌ها به افزایش ناگهانی قیمت پایه این اقلام آغاز شد. حسین مصما، عضو کمیسیون اقتصادی مجلس نوشت: افزایش میانگین ۴۰ درصدی قیمت پایه عرضه مواد پتروشیمی در بورس کالا با آغاز سیاست غلط دلاری جهانی فروشی منابع ملی به داخل کشور؛ این یعنی افزایش قیمت مواد اولیه تولید داخلی، افزایش قیمت خودرو، لوازم خانگی، گسترش گرانی و تشدید نارضایتی مردم. مصما همچنین افزود: با مصوبه شرکت بالایش و پخش فرآورده‌های نفتی قرار شده مواد اولیه بالایشی و پتروشیمی دوباره با نرخ دلاری جهانی در بورس انرژی و بورس کالا عرضه شود. این یعنی افزایش ۴۰ درصدی قیمت مواد اولیه تولید داخلی، یعنی افزایش دوباره قیمت خودرو، لوازم خانگی، بسته‌بندی محصولات خوراکی و... یعنی تکرار موج گرانی، یعنی تشدید نارضایتی مردم. عضو کمیسیون اقتصادی مجلس ادامه داد: حیرت‌آور است که در میانه جنگ و تورم‌های کمرشکن، دوباره بذر تورم شدیدی برای ماه‌های آینده در اقتصاد کاشته می‌شود.

بشت پرده رفت و برگشت قیمت پتروشیمی

احمد مهدوی ابهری، دبیرکل انجمن صنفی کارفرمایان صنایع پتروشیمی، هم در گفت‌وگو با نوبنیاد، بشت پرده رفت و برگشت قیمت پایه محصولات پتروشیمی در روزهای اخیر را بازگو کرد. مهدوی ابهری گفت: شورای عالی

نبض بازار

خودروسازان در مسیر گرانی

قیمت بازاری خودروها از ابتدای اردیبهشت امسال روند افزایشی به خود گرفت و قیمت‌ها طی سه هفته بین ۶۰ تا ۸۰ درصد افزایش پیدا کردند. علت افزایش عدم عرضه از سوی خودروسازان به بهانه نبود فولاد عنوان شد؛ بهانه‌ای که خیلی زود با عرضه فولاد بیش از نیاز بازار رنگ باخت. پس از آن خودروسازان داخلی و مونتاژکاران بر طبل افزایش قیمت کوبیدند. بر اساس دستورالعمل تابستان سال گذشته شورای رقابت، تمامی عرضه‌کنندگان خودرو موظف‌اند مدارک خود را جهت تعدیل قیمت به سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان ارائه کنند تا پس از بررسی‌های لازم، قیمت‌های جدید محاسبه و ابلاغ شود.

با این حال، طی روزهای اخیر شرکت مدیران خودرو به عنوان یکی از شرکت‌های مونتاژی کشور، قیمت محصولات خود را دوباره به طوری میانگین ۸۰ درصد افزایش داد. این شرکت در فهرست جدید قیمت محصولات خود برای خرداد، بهای خودروهای «ام‌وی‌ام»، «فونیکس» و «اکستریم» را بین یک میلیارد و ۳۰۰ میلیون تا ۴ میلیارد تومان گران کرد. این در حالی است که تنها سه ماه از آخرین مجوز افزایش قیمت این شرکت با تأیید سازمان حمایت از مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان می‌گذرد. نکته اصلی اینجاست که در طول سه ماه گذشته، نرخ ارز رسمی تنها حدود ۷.۵ درصد افزایش یافته، اما قیمت برخی خودروها از افزایش حدود ۱۰۰ درصدی حکایت دارد. سازمان حمایت ضمن صدور اخطار کتبی به شرکت مدیران خودرو اعلام کرد که قیمت‌های اعلامی توسط این شرکت فاقد اعتبار است. همچنین به این شرکت ابلاغ شده که تا زمان تعیین اعلام قیمت‌های کارشناسی شده توسط سازمان حمایت، از هرگونه فروش با قیمت‌های جدید خودداری کند. سازمان حمایت در اقدامی عجیب در اطلاعیه خود اعلام کرد که از مردم تقاضای می‌شود تا زمان اصلاح قیمت‌ها و اعلام نرخ‌های مصوب، از هرگونه خرید با قیمت‌های فعلی خودداری کنند.

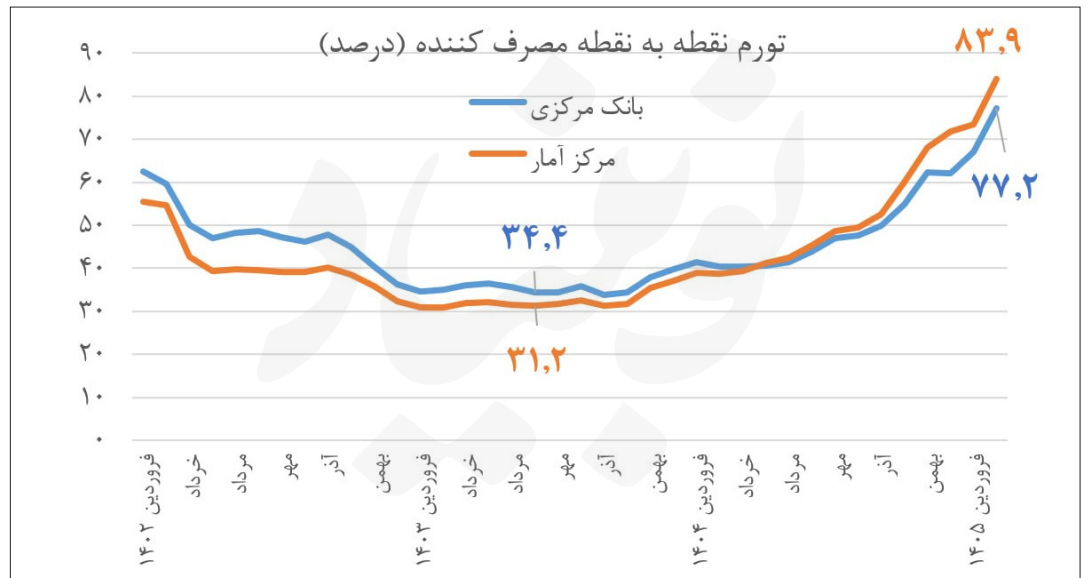
با این حال، طی هفته‌های گذشته خودروسازان داخلی با موج جهش قیمت‌های بازار، افزایش قیمت محصولات خود را در دستور کار قرار داده‌اند و زمره‌هایی درباره اصلاح نرخ کارخانه‌ای خودروهای تولید داخل مطرح شد. با این حال، شنیده‌های نوبنیاد نشان می‌دهد یک شرکت خودروسازی با مدیریت بخش خصوصی نیز درخواست افزایش ۳۰ درصدی (به‌طور میانگین) قیمت کارخانه‌ای محصولات خود را به سازمان حمایت ارسال کرده است. این شرکت تهدید کرده که اگر طی دو هفته آینده قیمت‌های جدید ابلاغ نشود، خودسرانه قیمت‌ها را بالا می‌برد. این جهش‌های قیمت، به ابزاری برای جبران ناکارآمدی‌های داخلی و پیشینه‌سازی سود تبدیل شده است. واکنش وزارت صنعت، معدن و تجارت و نهاد‌های زیرمجموعه آن فقط به صدور تذکرییه‌ها، اخطارها و وعده برخورد با متخلفان محدود شده است.

نوبنیاد گزارش بانک مرکزی و مرکز آمار را بررسی کرد؛

انفجار تورم در اردیبهشت

آمار تورم اردیبهشت پس از مدت‌ها تأخیر، بالاخره منتشر شد. رکوردشکنی تورم نقطه به نقطه و سه‌رقمی شدن تورم کالاها، بخشی از شگفتانه‌های

گزارش جدید است که شائبه تعدی بودن تأخیر در انتشار آمار با هدف پنهان کردن این مسائل را تقویت کرده است.



نیماسوهیلی

روزنامه نگار

اردیبهشت امسال مربوط به گروه «بهداشت و درمان» با ۲۳.۱ درصد بوده است. همچنین با در نظر گرفتن وزن هر یک از گروه‌ها در سبد مصرفی خانوار، مشخص می‌شود بیشترین بار تورم اردیبهشت را منتشر کرد. گزارش مرکز به گروه‌های «خوراکی‌ها و آشامیدنی‌ها»، «مسکن» و «بهداشت و درمان» بوده است.

روایت مرکز آمار از تورم

درست ساعتی پس از انتشار گزارش تورم بانک مرکزی، مرکز آمار هم گزارش خود از تورم اردیبهشت را منتشر کرد. گزارش مرکز آمار نشان می‌دهد خانوارهای کشور در اردیبهشت امسال تورم ماهانه ۸.۸ درصدی، تورم نقطه به نقطه ۸۳.۹ درصدی و تورم سالانه ۵۷.۷ درصدی را تجربه کرده‌اند. به جز اختلاف در ارقام، گزارش تورم مرکز آمار هم در کلیات و روندها بسیار نزدیک به بانک مرکزی است. بالاتر بودن تورم کالاها نسبت به خدمات، سهم بالای خوراکی‌ها و آشامیدنی‌ها از تورم، سه‌رقمی شدن تورم نقطه به نقطه بسیاری از کالاها، از جمله خوراکی‌ها، و ثبت بالاترین تورم نقطه به نقطه تاریخ پس از انقلاب، از جمله نکاتی است که در گزارش مرکز آمار همچون بانک مرکزی قابل مشاهده است.

زائرو حش در گزارش مرکز آمار

موج اخیر گرانی خود رو در گزارش جدید مرکز آمار نمود یافته، به طوری که بالاترین تورم ماهانه اردیبهشت مربوط به خرید وسایل نقلیه با ۲۷.۹ درصد بوده است. همچنین بالاترین تورم نقطه به نقطه و سالانه در اردیبهشت متعلق به روغن‌ها و چربی‌ها، به ترتیب با ۲۶۶.۹ و ۱۳۱.۳ درصد بوده است. تورم نقطه به نقطه، علاوه بر رکوردشکنی در اردیبهشت‌ماه، نکات دیگری را نیز در خود دارد. گزارش مرکز آمار نشان می‌دهد تورم نقطه به نقطه برای روستایی‌ها سه‌رقمی شده است. طبق گزارش مرکز آمار، تورم نقطه به نقطه مناطق روستایی ۱۰.۸ درصد و برای مناطق شهری ۸.۸ درصد بوده است. همچنین تورم نقطه به نقطه برای دهک اول، کم درآمدترین دهک، ۹۵.۱ درصد و برای دهک دهم، ۱۰ درصد ثروتمندترین، ۸۱.۶ درصد بوده است. همچنین در اردیبهشت امسال، تورم نقطه به نقطه خوراکی‌ها و آشامیدنی‌ها برای تمام استان‌های کشور سه‌رقمی بوده است.

نکته دیگر در رابطه با گزارش مرکز آمار، تورم پایین‌آجاره است. طبق این گزارش، تورم ماهانه آجاره در اردیبهشت ۱.۹ درصد، تورم نقطه به نقطه ۳۰.۹ درصد و تورم سالانه ۳۳.۲

درصد بوده است. با توجه به واکنش تأخیری آجاره به افزایش قیمت‌ها، می‌توان انتظار موج تورمی جدید از ناحیه افزایش تورم آجاره در ماه‌های آتی را داشت. بررسی استانی گزارش تورم نشان می‌دهد در اردیبهشت‌ماه، بالاترین تورم ماهانه مربوط به چهارمحال و بختیاری با ۱۱.۶ درصد، بالاترین تورم نقطه به نقطه متعلق به ایلام با ۱۰۵.۹ درصد و بالاترین تورم سالانه برای استان کردستان با ۶۹ درصد بوده است.

پرواز قیمت مرغ و تخم مرغ در اردیبهشت

گزارش دیگر مرکز آمار با عنوان «متوسط قیمت کالاهای خوراکی منتخب در مناطق شهری کشور، اردیبهشت ۱۴۰۵» نشان می‌دهد در اردیبهشت امسال، قیمت اقلام خوراکی اساسی بیش از سایر اقلام افزایش داشته است. طبق این گزارش، بالاترین تورم ماهانه در اردیبهشت متعلق به تخم مرغ و مرغ، به ترتیب با ۴۵.۲ و ۲۵ درصد، بوده است. طبق این گزارش، از ۶ کالای خوراکی با بیشترین افزایش قیمت، ۵ مورد آن کالای اساسی بوده که شامل تخم مرغ، مرغ، روغن نباتی جامد، شکرو روغن مایع است. گزارش مرکز آمار نشان می‌دهد که از ۵۳ قلم کالای خوراکی منتخب در نقاط شهری، نزدیک به نیمی از آن‌ها تورم نقطه به نقطه سه‌رقمی تا بیش از ۴۰۰ درصد داشته‌اند. در این شاخص هم غذاها، همچون شاخص تورم ماهانه، کالاهای خوراکی اساسی صدرنشین مطلق هستند؛ به طوری که روغن نباتی جامد، روغن مایع، تخم مرغ، مرغ و برنج خارجی صدرنشینان این بخش هستند.

موش و گربه بازی برای لاپوشانی فاجعه توری

گزارش تورم دو مرجع آماری کشور البته حاشیه‌هایی هم داشت. تأخیر این دو مرجع آماری در انتشار آمار تورم اردیبهشت موضوعی بود که طی روزهای اخیر بسیاری از رسانه‌ها به آن پرداختند. این هم تنها حاشیه انتشار این آمار نبود. انتشار گزارش قیمت اقلام خوراکی در دل گزارش تورم، نکته دیگری بود که توجهات را به خود جلب کرد. مرکز آمار پیش از این، گزارش قیمت اقلام خوراکی را به صورت جداگانه منتشر می‌کرد. این بار اما هر دو گزارش را به صورت یکجا و بدون نام بردن از گزارش قیمت اقلام خوراکی منتشر کرد.

هماهنگی بین مرکز آمار و بانک مرکزی در تأخیر در انتشار آمار و سپس انتشار یکجای آن‌ها، شائبه تعدی بودن این اقدامات برای کم کردن بازتاب رسانه‌ای این گزارش‌ها را تقویت کرد.

موج خبر

کسی در دولت کالابریگ را گردن نمی‌گیرد

نیمه دی‌ماه سال گذشته و همزمان با حذف ارز ترجیحی ۲۸۵۰۰ تومانی، دولت برای هر ایرانی یک میلیون تومان اعتبار خرید کالاهای اساسی در قالب کالابریگ الکترونیکی در نظر گرفت. در آن زمان دولت چهاردهم اعلام کرد که در صورت افزایش قیمت ارز و کالاهای اساسی، اعتبار کالابریگ نیز افزایش خواهد یافت. با این حال، با گذشت ۵ ماه از اجرای طرح و در شرایطی که قیمت بسیاری از کالاهای اساسی جهش داشته است، در آستانه ششمین مرحله اجرای آن هنوز خبری از تحقق وعده افزایش اعتبار کالابریگ نیست.

طی یک ماه گذشته مسئولان دولت چهاردهم از وزیر رفاه تا سخنگوی دولت بارها از بررسی افزایش اعتبار کالابریگ در دولت خبر داده بودند. احمد میدری، وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی، نیز اعلام کرده بود که این موضوع در دستور کار دولت قرار دارد؛ اما سخنگوی دولت، آب پاکی را روی دست مردم ریخت و اعلام کرد که فعلاً خبری از افزایش کالابریگ نیست. فاطمه مهاجرانی با اشاره به اینکه افزایش مبلغ کالابریگ از برنامه‌های مورد نظر دولت است، گفت: واقعیت این است که باید ملاحظات را با مقدمات هماهنگ کرد. او تأکید کرد که در حال حاضر خبری از افزایش مبلغ کالابریگ نیست. این اظهارات با واکنش‌هایی همراه شد و برخی منتقدان آن را عقب نشینی دولت از وعده‌های ارزیابی کردند. با این حال، تنها یک روز پس از سخنان سخنگوی دولت، وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی بار دیگر از ادامه بررسی این موضوع در دولت خبر داد و گفت: طرح افزایش کالابریگ در دولت در دست بررسی قرار دارد و هنوز به نتیجه نرسیده است.

در شرایطی که برخی گمانه‌زنی‌ها از مخالفت سازمان برنامه و بودجه با افزایش اعتبار کالابریگ حکایت دارد، سید حمید پورمحمدی، رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور، در گفت‌وگویی اعلام کرد: بر اساس رویه کنونی، منابع حاصل از افزایش نرخ برابری ارز متعلق به طرح کالابریگ الکترونیکی است و در حسابی نزد بانک مرکزی نگهداری می‌شود تا پس از انجام محاسبات لازم به مردم پرداخت شود. به گفته وی، پس از نهایی شدن محاسبات، منابع باقیمانده به اجرای طرح کالابریگ اختصاص خواهد یافت. پورمحمدی تأکید کرد که منابع کالابریگ در اختیار این سازمان نیست و نزد بانک مرکزی نگهداری می‌شود. در عین حال یادآور شد که تأمین منابع یارانه‌های نقدی همچنان برعهده سازمان برنامه و بودجه قرار دارد.

رئیس سازمان برنامه و بودجه در حالی مسئول تأمین منابع کالابریگ را بانک مرکزی اعلام کرد که این بانک ساعاتی بعد با انتشار اطلاعیه‌ای از پایان نقش بانک مرکزی در این موضوع خبر داد. بانک مرکزی اعلام کرد: با پایان مأموریت دبیرخانه‌ای بانک مرکزی در کارگروه ماده ۱۳ مصوبه تضمین امنیت غذایی و بهبود معیشت مردم و استقرار سازوکار قانونی سال هرگونه افزایش قیمت در این بخش مستقیماً معیشت خانوارها را تحت تأثیر قرار می‌دهد.

موضوع را به خوبی نشان می‌دهد. هم‌اکنون که به مردم تحمیل شده، شانه خالی می‌کنند که این روزها باید پاسخگوی تصمیماتی باشند که جنگ را به کشور تحمیل کرد.

فشار سنگین خوراکی‌ها بر معیشت خانوار

گزارش شاخص قیمت کالاها و خدمات مصرفی خانوارهای کشور در اردیبهشت ۱۴۰۵، تصویری نگران‌کننده از وضعیت تورمی ارائه می‌دهد که افزایش قیمت‌ها با سرعتی فزاینده در حال گسترش به تمامی بخش‌های سبد مصرفی خانوار است. تورم ماهانه ۸.۸ درصدی نشان می‌دهد که خانوارها تنها طی یک ماه با افزایش تقریباً ۹ درصدی هزینه زندگی مواجه شده‌اند.

گروه خوراکی‌ها و آشامیدنی‌ها با ضریب اهمیت ۲۸.۸ درصد، دومین بخش بزرگ سبد مصرفی خانوار پس از مسکن محسوب می‌شود؛ هرگونه افزایش قیمت در این بخش مستقیماً معیشت خانوارها را تحت تأثیر قرار می‌دهد.

گروه خوراکی‌ها و آشامیدنی‌ها با ضریب اهمیت ۲۸.۸ درصد، دومین بخش بزرگ سبد مصرفی خانوار پس از مسکن محسوب می‌شود؛ هرگونه افزایش قیمت در این بخش مستقیماً معیشت خانوارها را تحت تأثیر قرار می‌دهد.

گروه خوراکی‌ها و آشامیدنی‌ها با ضریب اهمیت ۲۸.۸ درصد، دومین بخش بزرگ سبد مصرفی خانوار پس از مسکن محسوب می‌شود؛ هرگونه افزایش قیمت در این بخش مستقیماً معیشت خانوارها را تحت تأثیر قرار می‌دهد.

یادداشت

ونزوئلا؛ پایان تحریم،
آغاز غارت!محسن پوردادفر
روزنامه‌نگار

دو خبر منتشر شده در روزهای اخیر درباره ونزوئلا، تصویری روشن از سرنوشت کشورهایی ارائه می‌دهد که حل مشکلات خود را نه در تقویت اقتدار ملی، بلکه در معامله بر سران جست و جو می‌کنند.

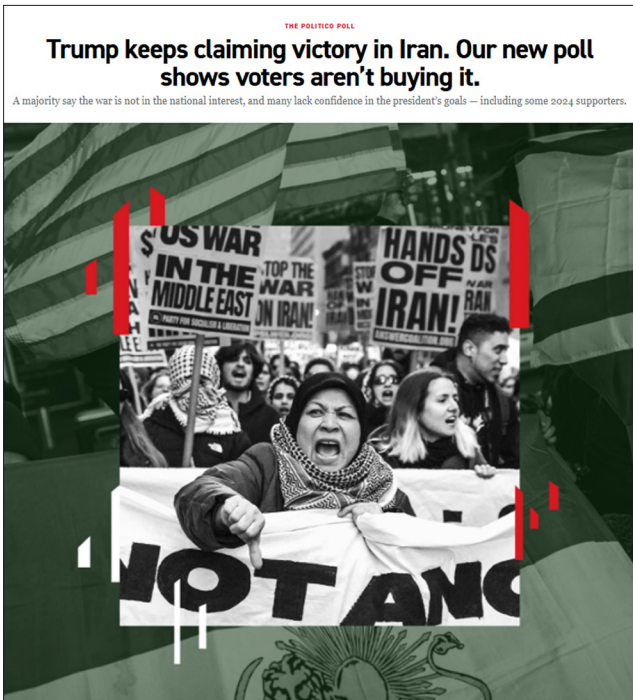
خبر نخست، افشای سندی است که براساس آن مشتریان شرکت نفت دولتی ونزوئلا (PDVSA) از این پس باید هزینه سوخت‌های صادراتی این کشور را مستقیماً به وزارت خزانه‌داری آمریکا پرداخت کنند. به بیان ساده‌تر، درآمد فروش بخشی از نفت و فرآورده‌های نفتی ونزوئلا دیگر حتی به حساب دولت کاراکاس نیز واریز نمی‌شود، بلکه مستقیماً به خزانه واشنگتن می‌رود. آمریکا نه فقط درباره تحریم یا محدودیت صادرات تصمیم می‌گیرد، بلکه اکنون خود دریافت‌کننده پول نفت ونزوئلا نیز شده است. ونزوئلا دومین کشوری است که پس از عراق چنین روشی برای آن اجرا شده و سیاست این کشور در حصار همیشگی آمریکا قرار گرفته است.

خبر دوم نیز تکمیل‌کننده همین پازل است. براساس توافقات جدید، شرکت‌های غربی از جمله ریسول اسپانیا و شورون آمریکا با مجوز مستقیم واشنگتن در حال گسترش حضور خود در صنعت نفت ونزوئلا هستند. ریسول از سه برابر شدن تولید خود سخن می‌گوید و شورون نیز با چراج سبز وزارت خزانه‌داری آمریکا در بازسازی و بهره‌برداری از زیرساخت‌های انرژی این کشور مشارکت می‌کند. به عبارت دیگر، نه فقط درآمد نفت، بلکه مدیریت تولید، صادرات و حتی توسعه میادین انرژی نیز به تدریج از اختیار حاکمیت ونزوئلا خارج شده است. سال‌ها بود که مدافعان سازش با آمریکا ادعا می‌کردند مشکل اصلی ونزوئلا تحریم‌هاست و اگر راه تعامل و توافق گشوده شود، فشارها کاهش یافته و اقتصاد این کشور احیا خواهد شد. اما امروز همان آمریکایی که مدعی حمایت از دموکراسی و رفاه مردم ونزوئلا بود، مستقیماً درآمد نفت این کشور را جمع‌آوری می‌کند و درباره میزان تولید، مقصد صادرات و نحوه هزینه‌کرد منابع آن تصمیم می‌گیرد.

نکته قابل تأمل، نقش دولت دلسی رودریگس در این روند است. دولتی که قرار بود با شعار پایان بحران اقتصادی و بازگشت ونزوئلا به اقتصاد جهانی روی کار بیاید، اکنون در شرایطی قرار گرفته که مهم‌ترین دارایی ملی کشور تحت مدیریت مستقیم واشنگتن قرار گرفته است. نتیجه نسخه‌ای که با وعده رفع فشار ارائه شد، نه رفع تحریم بلکه انتقال مالکیت عملی منابع ملی به طرف تحریم‌کننده بوده است.

تجربه ونزوئلا یک واقعیت قدیمی را بار دیگر یادآوری می‌کند؛ قدرت‌های سلطه‌گر هرگز به کمتر از کنترل منابع راهبردی کشورها رضایت نمی‌دهند. آنها اگر نتوانند نفت را با تحریم متوقف کنند، برای تصاحب درآمد آن وارد میدان می‌شوند و اگر نتوانند حاکمیت را از بیرون ساقط کنند، آن را از درون تهی می‌کنند.

امروز در کاراکاس، مسئله دیگر فروش نفت نیست؛ مسئله این است که نفت فروخته می‌شود اما صاحب نفت، اختیار درآمد آن را ندارد. این همان نقطه‌ای است که فاصله میان «کاهش فشار» و «واگذاری حاکمیت» را آشکار می‌کند؛ فاصله‌ای که دولت دلسی رودریگس آن را با هزینه مردم ونزوئلا پیمود.

احسان میرباقری
روزنامه‌نگاردرگیری احزاب
آمریکا بر سر
قدرت

هر دو حزب اصلی آمریکا در حالی وارد رقابت‌های انتخاباتی آینده می‌شوند که بیش از هر زمان دیگری با بحران مشروعیت، اختلافات داخلی و کاهش اعتماد عمومی مواجه هستند. ترامپ برای حفظ نفوذ خود به حذف و تصفیه منتقدان درون حزبی روی آورده و دموکرات‌ها نیز برای بازپس‌گیری قدرت، آماده‌اند. از ابزارهای جمعیتی و نژادی بهره‌برداری سیاسی کنند.

Trump keeps claiming victory in Iran. Our new poll shows voters aren't buying it.

A majority say the war is not in the national interest, and many lack confidence in the president's goals — including some 2024 supporters.

تحوالات سیاسی آمریکا در آستانه انتخابات میان‌دوره‌ای و همچنین رقابت‌های آتی کنگره و سنا، از تشدید شکاف‌های داخلی در ساختار قدرت این کشور حکایت دارد. به گزارش پولیتیکو، در حالی که دونالد ترامپ تلاش می‌کند با حذف منتقدان درون حزبی و تثبیت وفاداران خود، کنترل کامل حزب جمهوری‌خواه را حفظ کند، نظرسنجی‌های جدید نشان می‌دهد بخشی از افکار عمومی آمریکا و حتی بخشی از رأی‌دهندگان جمهوری‌خواه نسبت به عملکرد او، به‌ویژه در حوزه سیاست خارجی، دچار تردید شده‌اند. همزمان، حزب دموکرات نیز برای مقابله با جمهوری‌خواهان، بیش از گذشته سیاه‌پوستان و اقلیت‌ها را روی آورده است؛ نشانه‌ای از بحران عمیق در نظام سیاسی آمریکا محسوب می‌شود.

براساس گزارش‌های منتشر شده در رسانه آمریکایی پولیتیکو، ترامپ پس از تثبیت موقعیت خود در کاخ سفید، پروژه‌ای را برای کنار زدن جمهوری‌خواهانی که در سال‌های گذشته از او فاصله گرفته بودند آغاز کرده است. شکست «جان کورنین» سناتور جمهوری‌خواه تگزاس در رقابت درون حزبی، که با حمایت مستقیم ترامپ از رقیب او همراه بود، تنها یکی از نمونه‌های این رویکرد به شمار می‌رود.

سانتورهای جمهوری خواه در مسیر بازنشستگی اجباری
تحلیلگران آمریکایی معتقدند رئیس‌جمهور آمریکا اکنون در تلاش است تا در انتخابات‌های آینده نیز چهره‌هایی مانند «لیزا مورکوفسکی»، «رند پال» و «تاد بانگ» را که در مواردی با سیاست‌های او مخالفت کرده‌اند، تحت فشار قرار دهد. حتی برخی سنتورهای جمهوری خواه هشدار داده‌اند که فضای ایجاد شده ممکن است شماری از نمایندگان و سنتورهای این حزب را به سمت بازنشستگی سیاسی سوق دهد؛ زیرا رقابت با نامزدهای مورد حمایت

ترامپ، عامل تضعیف جمهوری خواهان
پولیتیکو عنوان می‌کند که برخی استراتژیست‌های جمهوری خواه اذعان کرده‌اند که ترامپ در جریان مبارزات انتخاباتی خود با شعار پرهیز از جنگ‌های پرهزینه خارجی وارد میدان

ترامپ در اندیشه تصفیه جمهوری خواهان و دموکرات‌ها در جست‌وجوی آرای سیاه‌پوستان هستند

شکاف عمیق در آمریکا

شکاف‌های سیاسی در آمریکا هر روز عمیق‌تر می‌شود، جایی که دونالد ترامپ در سایه کاهش حمایت افکار عمومی و نگرانی جمهوری خواهان از انتخابات پیش‌رو، پروژه حذف و تصفیه منتقدان درون حزبی را کلید زده و در مقابل، دموکرات‌ها نیز برای بازپس‌گیری قدرت، به بهره‌برداری گسترده از ظرفیت رأی سیاه‌پوستان و اقلیت‌ها روی آورده‌اند. روندی که از تشدید بحران مشروعیت و فرسایش انسجام سیاسی در ایالات متحده حکایت دارد.

ترامپ را پرهزینه و کم‌فایده می‌دانند. این وضعیت در حالی رخ می‌دهد که نشانه‌های کاهش نفوذ سیاسی ترامپ نیز به تدریج آشکار شده است. برخی چهره‌های جمهوری خواه که اگر حزب جمهوری خواه در انتخابات میان‌دوره‌ای یکی از دو مجلس کنگره را از دست بدهد، وزن سیاسی ترامپ در انتخابات ۲۰۲۸ به شکل محسوسی کاهش خواهد یافت. از همین رو بسیاری از ناظران، تلاش گسترده رئیس‌جمهور برای حذف مخالفان درون حزبی را اقدامی پیشگیرانه برای جلوگیری از فرسایش قدرت سیاسی خود ارزیابی می‌کنند.

جمهوری خواهان در انتخابات میان‌دوره‌ای یکی از دو مجلس کنگره را از دست بدهد، وزن سیاسی ترامپ در انتخابات ۲۰۲۸ به شکل محسوسی کاهش خواهد یافت. از همین رو بسیاری از ناظران، تلاش گسترده رئیس‌جمهور برای حذف مخالفان درون حزبی را اقدامی پیشگیرانه برای جلوگیری از فرسایش قدرت سیاسی خود ارزیابی می‌کنند.

کاهش نفوذ سیاسی ترامپ
همراه با شکست در افکار عمومی

این گزارش می‌افزاید، نتایج یک نظرسنجی سراسری در آمریکا نشان می‌دهد ادعاهای ترامپ درباره موفقیت در جنگ با ایران نتوانسته افکار عمومی را قانع کند. براساس این نظرسنجی، اکثریت رأی‌دهندگان آمریکایی معتقدند جنگ با ایران در راستای منافع ملی آمریکا نیست و بسیاری نیز باور ندارند که دولت ترامپ دارای برنامه‌ای روشن برای پایان دادن به این بحران باشد.

در ادامه گزارش آمده است، تنها ۳۸ درصد آمریکایی‌ها از حملات نظامی حمایت کرده‌اند و فقط ۱۵ درصد معتقدند ترامپ به اهداف اعلامی خود در این جنگ دست یافته است. در مقابل، بخش قابل توجهی از پاسخ‌دهندگان اظهار کرده‌اند که رئیس‌جمهور با فاقد راهبرد مشخص است یا هرگز به اهداف مورد ادعای خود نخواهد رسید.

نکته قابل توجه آن است که تردیدها تنها محدود به رأی‌دهندگان دموکرات نیست. بخشی از حامیان ترامپ در انتخابات ۲۰۲۴ نیز نسبت به طولانی شدن جنگ و نبود چشم‌انداز روشن برای پایان آن ابراز نگرانی کرده‌اند. افزایش قیمت انرژی و مواد غذایی نیز بر این نگرانی‌ها افزوده و موجب شده موضوع معیشت بار دیگر به مهم‌ترین دغدغه رأی‌دهندگان آمریکایی تبدیل شود.

تصفیه منتقدان درون حزبی روی آورده و دموکرات‌ها نیز برای بازپس‌گیری قدرت، آماده‌اند از ابزارهای جمعیتی و نژادی بهره‌برداری سیاسی کنند. مجموعه این تحولات، تصویری از آمریکایی ارائه می‌دهد که در آن رقابت برای به دست گرفتن قدرت، بر حذف رقیب، مهندسی سیاسی و بهره‌برداری انتخاباتی از شکاف‌های اجتماعی متمرکز شده است.

علی‌رغم دو ماه مذاکره، واشنگتن حتی از آزادسازی پول‌های ایران هم طفره می‌رود

شکست مذاکرات دوحه

بیش از یک هفته از سفر هیئت بلندپایه سیاسی و اقتصادی ایران به قطر می‌گذرد؛ سفری که با حضور محمدباقر قالیباف، سیدعباس عراقچی، عبدالناصر همتی و جمعی از کارشناسان و اعضای تیم مذاکره‌کننده انجام شد. هرچند جزئیات این سفر به‌صورت رسمی تشریح نشد، اما از همان ابتدا گفته

می‌شد محور اصلی رایزنی‌ها، تعیین تکلیف منابع مالی بلوکه‌شده ایران و ایجاد سازوکاری برای دسترسی تهران به این دارایی‌ها بوده است. با این حال، اظهارات اخیر یکی از اعضای تیم مذاکره‌کننده نشان می‌دهد این مذاکرات در تحقق مهم‌ترین هدف خود با موفقیت همراه نبوده است.



محسن فرمند

روزنامه‌نگار

تحت تأثیر تصمیمات واشنگتن قرار دارد. قربان‌زاده در بخش دیگری از سخنان خود اظهار داشت: «امکان ندارد مبلغی در حدود ۱۲ میلیارد دلار در مدت کوتاهی مصرف شود. مصرف ماهانه کشور در حوزه کالاهای اساسی، دارو و همچنین عرضه در بازار متشکل ارزی در چنین سطحی نیست که این منابع ظرف یک هفته یا یک ماه مصرف شوند. از این رو، استفاده از این منابع باید به‌صورت تدریجی و در ماه‌های مختلف انجام شود.»

فارغ از درستی یا نادرستی این برآورد اقتصادی، مسئله اصلی در مذاکرات چیز دیگری است. موضوع، سرعت مصرف منابع نیست بلکه حق دسترسی ایران به دارایی‌های متعلق به خود است. تأکید بر اینکه کشور نیازی به استفاده فوری از این منابع ندارد، عملاً می‌تواند این پیام را به طرف مقابل منتقل کند که آزادسازی فوری آن‌ها نیز ضرورتی ندارد. در حالی که اصل مطالبه ایران باید دسترسی بدون محدودیت و بدون نیاز به اخذ مجوز از طرف‌های ثالث باشد.

علاوه بر این، باقی ماندن منابع ایران در حساب‌هایی که استفاده از آن‌ها به تأیید آمریکا وابسته است، همان مشکلی را حفظ می‌کند که از ابتدا محل اختلاف بوده است. این در حالی است که انتقال این منابع به حساب‌هایی در اختیار ایران یا شرکای اقتصادی قابل اعتماد مثل روسیه و چین که اراده لازم برای نادیده گرفتن فشارهای آمریکا را دارند، می‌تواند امکان استفاده گسترده‌تر از آن‌ها در تجارت خارجی، تأمین مالی پروژه‌ها و بهره‌گیری از خطوط اعتباری را فراهم کند.

آنچه از اظهارات عضو تیم مذاکره‌کننده برمی‌آید، این است که آمریکا حتی حاضر نشده مسئولیت مستقیم آزادسازی بخش محدودی از منابع بلوکه‌شده ایران را بپذیرد. این در حالی است که در روزهای ابتدایی پس از آتش‌بس، برخی روایت‌ها از آن حکایت داشت که آزادسازی این منابع یکی از پیش‌شرط‌های ورود به دور جدید مذاکرات بوده است. اکنون اما به نظر می‌رسد واشنگتن نه تنها چنین

تعهدی نداده، بلکه تلاش کرده مسئولیت این موضوع را به سازوکاری غیرمستقیم و با واسطه قطر منتقل کند. این وضعیت یک عدم توازن آشکار ایجاد می‌کند؛ زیرا طرفی که از تعهدات ایران منتفع می‌شود آمریکا است، اما طرفی که قرار است امتیاز بدهد قطر معرفی می‌شود. تجربه سال ۲۰۲۳ نیز این نگرانی را تقویت می‌کند. در آن زمان بخشی از منابع ایران از کره جنوبی به قطر منتقل شد، اما پس از تحولات هفتم اکتبر و عملیات طوفان الاقصی، آمریکا با دلایل واهی مانع دسترسی ایران به همان منابع شد و قطر نیز عملاً نتوانست اقدامی مؤثر انجام دهد. این تجربه نشان می‌دهد محل نگهداری پول‌ها مسئله اصلی نیست؛ بلکه اراده سیاسی واشنگتن درباره نحوه استفاده ایران از دارایی‌های خود تعیین‌کننده است.

سفری که به اعتبار قالیباف ضربه زد

در چنین شرایطی، سفر قالیباف به دوحه نیز به یکی از محورهای انتقاد تبدیل شده است. حضور رئیس مجلس سطح انتظارات از نتایج مذاکرات را افزایش داد، اما اگر خروجی این رفت‌وآمدها صرفاً طراحی سازوکاری موقت و وابسته به اراده آمریکا باشد، این پرسش مطرح می‌شود که دستاورد واقعی این سفر چه بوده است؟

آنچه تاکنون از مذاکرات دوحه منتشر شده، بیش از آنکه نشانه حل مسئله باشد، بیانگر تداوم همان مشکلاتی است که در سال‌های گذشته نیز وجود داشته است. اگر پس از هفته‌ها مذاکره، آمریکا حتی حاضر به پذیرش مسئولیت آزادسازی مستقیم منابع متعلق به ملت ایران نباشد، دشوار است بتوان این روند را یک موفقیت دیپلماتیک تلقی کرد. برعکس، شواهد موجود نشان می‌دهد واشنگتن همچنان از ابزار دارایی‌های بلوکه‌شده به‌عنوان اهرم فشار استفاده می‌کند و تیم مذاکره‌کننده هنوز نتوانسته راهکاری مطمئن برای خنثی کردن این اهرم به دست آورد.

یادداشت

ضاحیه؛ خط قرمز که زیر بمب رفت

امیر شهشهانی
روزنامه‌نگار

دستور بمباران سنگین ضاحیه بیروت از سوی نتانیاهو هم‌زمان با پیشروی نیروهای رژیم صهیونیستی در شمال رود لیتانی و حملات به نبطیه، بار دیگر یک حقیقت را عریان کرد؛ ماشین جنایت اسرائیل نه متوقف شده، نه قصد توقف دارد و نه اصولاً بقای خود را در چیزی جز جنگ، خون‌ریزی و توسعه ناامنی می‌بیند. حمله به ضاحیه، حتی در چارچوب عرف نانوخته‌ای که پس از آتش‌بس میان لبنان و رژیم صهیونیستی شکل گرفته بود، نقض آشکار آتش‌بس محسوب می‌شود و نشان می‌دهد فارغ از هر روند سیاسی یا مذاکراتی میان ایران و آمریکا، تل‌آویو همچنان پروژه جنگ دائمی را دنبال می‌کند.

اما تجربه نشان داده که این هیولای خونخوار زبان دیگری جز قدرت نمی‌فهمد. همان حقیقتی که سال‌ها پیش مرحوم نجم‌الدین اربکان بر آن تأکید می‌کرد؛ رژیم صهیونیستی تنها هنگامی عقب می‌نشاند که هزینه تجاوز برایش سنگین شود. تاریخ درگیری‌های منطقه نیز چیزی جز این را اثبات نکرده است.

از همین منظر، لبنان و حزب‌الله صرفاً یک متحد منطقه‌ای برای ایران نیستند؛ آنان مهم‌ترین یاور و شریک میدان نبرد در رویارویی با خطرناک‌ترین ائتلاف جنایتکارانه عصر حاضر یعنی آمریکا و رژیم صهیونیستی به شمار می‌روند. واقعیت این است که بخش مهمی از هزینه‌های راهبردی تحمیل‌شده به اسرائیل طی دو دهه گذشته در جبهه لبنان رقم خورده است. حزب‌اللهی‌بوده که موجودیت رژیم صهیونیستی را بیش از هر عامل دیگری در معرض تهدید قرار داده و توانسته معادلات امنیتی تل‌آویو را دگرگون سازد.

در چنین شرایطی، سخنان روز گذشته عراقچی نیز حامل این پیام بود که آتش‌بس میان ایران و آمریکا محدود به یک جغرافیا نیست و هرگونه نقض آن در لبنان نیز نقض همان آتش‌بس تلقی می‌شود. اکنون وقت آن است که این صحبت‌ها از حد یک بیانیه سیاسی بالاتر برود و وارد مرحله عمل و اقدام شود.

اما فراتر از محاسبات سیاسی، یک واقعیت راهبردی نیز وجود دارد. حزب‌الله لبنان در روزهایی که بسیاری از دولت‌های عربی نه تنها کمکی به ایران نکردند بلکه در عمل در زمین واشنگتن و تل‌آویو بازی کردند، در کنار رزمندگان یمنی به حمایت از ایران برخاست. آسیب دیدن لبنان و حزب‌الله صرفاً تضعیف یک متحد نیست؛ ضربه‌ای مستقیم به عمق راهبردی ایران در نبرد تمام‌عیار با دشمنان منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای است. از این رو هرگونه تصویر بی‌تفاوتی نسبت به سرنوشت لبنان، هم هزینه‌ای سنگین در میدان خواهد داشت و هم آزمونی دشوار در برابر مسئولیت تاریخی و اخلاقی حمایت از جبهه مقاومت خواهد بود. سکوت در برابر آتش ضاحیه، چشم‌پوشی بر خطری است که فردا می‌تواند در ابعاد بزرگ‌تر بازگردد.

تعهد به واشنگتن، مطالبه از سرسپردگان دوحه!

مهم‌ترین ابهام توافق در حال شکل‌گیری آن است که ایران بخش قابل توجهی از تعهدات خود را مستقیماً به آمریکا ارائه می‌کند اما امتیاز مورد انتظار را باید از قطر دریافت کند؛ کشوری که در پرونده‌های مشابه نشان داده بدون اراده واشنگتن توان اجرای تعهدات خود را ندارد. چنین سازوکاری بیش از آنکه تضمین باشد، یادآور وعده‌هایی است که بارها روی کاغذ مانده‌اند.

معرفی چند کتاب درباره مرحوم سید علی اکبر ابوترابی

محمد قربانی
روزنامه‌نگار

۱۲ خردادماه، سالروز درگذشت حجت‌الاسلام والمسلمین سید علی اکبر ابوترابی فرد، معروف به «سید آزادگان» است؛ مردی که با صبوری و مدیریت حکیمانه خود در اردوگاه‌های تکریت و موصل، تکیه‌گاه روحی هزاران اسیر ایرانی بود. به همین مناسبت و براساس بررسی فضای رسانه‌ای و بازار نشر کشور، ۴ کتاب برجسته درباره زندگی و مجاهدت‌های ایشان معرفی می‌شود:

۱. پاسیاد پسر خاک

نویسنده: محمد قبادی | انتشارات: سوره مهر
این اثر پژوهشی و ارزشمند، حاصل ساعت‌ها گفتگو با نزدیکان و هم‌زمان ایشان است. کتاب در دو بخش به پیشینه خانوادگی، تحصیلات، مبارزات سیاسی قبل از انقلاب (همکاری با شهید اندرزگو) و سپس دوران اسارت و فرماندهی معنوی او در اردوگاه‌های عراق می‌پردازد. این اثر در جشنواره ادبی شهید آوینی نیز برگزیده شد.

۲. سیره ابوترابی (مجموعه دو جلدی)

گردآورنده: غلامعلی رجایی | انتشارات: پیام آزادگان

مجموعه‌ای مفصل که با همکاری بنیاد شهید قزوین گردآوری شده است. جلد اول به طور خاص به شیوه رفتاری، کرامات معنوی، شکنجه‌ها و مدیریت بی نظیر اخلاقی سید آزادگان در طول ۱۰ سال اسارت می‌پردازد. مطالب کتاب مبتنی بر اسناد رسمی و مصاحبه با هم‌دوره‌ای‌های اوست.

۳. زندگی و مبارزات حجة الاسلام سید علی اکبر ابوترابی

نویسنده: جواد عاملی | انتشارات: مرکز اسناد انقلاب اسلامی

این کتاب با تکیه بر اسناد مکتوب، تصاویر و خاطرات متقن، به واکاوی ابعاد تاریخی و پنهان مبارزات سیاسی وی پرداخته و نقش ساختاری ایشان را در تبیین آرمان‌های انقلاب پیش و پس از اسارت بررسی می‌کند.

۴. فرزند ابوتراب

پدیدآورنده: موسسه خاکریز ایمان و اندیشه | انتشارات: شهید کاظمی / جمکران
کتابی در قالب ۶۶ برش کوتاه و خواندنی که در مجموعه «پابرهنه» به چاپ رسیده است. این اثر بزبانی ساده و صمیمی، گوشه‌هایی از سبک زندگی، دغدغه‌های اجتماعی، تواضع و دوران طلبگی تا اسارت این مجاهد شریف را برای نسل جوان روایت می‌کند.

ابوترابی فرد نمونه بارز آیه «أَشِدَّاءَ عَلَى الْكُفَّارِ رَحْمَاءَ بَيْنَهُمْ» بود؛ مردی که حتی شکنجه‌گران عراقی را تحت تأثیر اخلاق اسلامی خود قرار داد. خواندن این آثار، دریچه‌ای نوبه فرهنگ پایداری و آزادی است.

وقتی یک تریبون خاموش می‌شود

پس از برنامه‌ای با حضور کارشناسان منتقد و بحث پیرامون روند مذاکرات دیپلماتیک و سیاست‌های اقتصادی تورم‌زا رخ داد، موجی از اعتراضات را در رسانه‌های جمعی و دغدغه‌مندان فضای مجازی برانگیخته است.

تعلیق ناگهانی پخش زنده برنامه تلویزیونی «ثریا» از شبکه یک سیما، بار دیگر چالش موازنه میان آزادی بیان رسانه‌ای و فشارهای بیرونی را به کانون مباحثات سیاسی-رسانه‌ای کشور بازگرداند. این توقف که طبق گزارش‌ها، بلافاصله



سعید قاسمی
روزنامه‌نگار

تحلیل رسانه‌های منتقد حاکی از آن است که صداوسیما تحت یک دیکتاتوری نوین رسانه‌ای و فشار مستقیم از سوی بدنه دولت دست به این سانسور ساختاری زده است. فعالان رسانه‌ای فاش کرده‌اند که برخی مسئولان دولتی در دیدارهای اخیر خود با مدیران رسانه ملی، حتی از بازپخش سخنان امام راحل و رهبر شهید انقلاب در خصوص نقد مذاکره با آمریکا نیز گلابه کرده بودند. این جریان‌های معترض معتقدند دولت با گروکشی‌های بودجه‌ای و تذکرات پیاپی، مدیران سیما را منعل کرده و آنها را به سمت تبدیل تریبون‌های بیدار به روابط عمومی‌های مطیع سوق می‌دهد.

در سال‌هایی که بسیاری از برنامه‌های تلویزیونی نتوانسته‌اند ارتباط عمیقی با مخاطب برقرار کنند، «ثریا» از معدود برنامه‌هایی بود که برای خود بدنه‌ای از مخاطبان وفادار ایجاد کرد. موفقیت آن نه به خاطر دکورهای پرزرق و برق، بلکه به دلیل پرداختن به موضوعاتی بود که بخش مهمی از جامعه نسبت به آنها دغدغه داشت. تأیید این جایگاه، کسب عنوان پربیننده‌ترین برنامه شبکه یک در آخرین نظرسنجی رسمی است.

توقف این تریبون، فارغ از هر توجیهی، اتفاق خوشایندی برای فضای رسانه‌ای نیست؛ چرا که نقد‌های مطرح‌شده در آن از جنس تخریب نبود، بلکه رویکرد دلسوزانه داشت. تجربه نشان داده هرگاه رسانه‌های داخلی از طرح پرسش‌ها فاصله بگیرند، مخاطبان برای یافتن پاسخ به سراغ رسانه‌های معاند بیرونی می‌روند که الزاماً دغدغه منافع ملی را ندارند. بستن تریبون‌های داخلی، لزوماً موجب حذف پرسش‌ها نمی‌شود، بلکه تنها محل طرح آنها را تغییر می‌دهد. سرمایه اصلی رسانه ملی اعتماد مخاطب است؛ اعتمادی که با حذف صداهای متنوع آسیب جدی خواهد دید. امروز بیش از هر زمان دیگری، کشور به تریبون‌هایی از جنس «ثریا» نیاز دارد؛ تریبون‌هایی که نقد می‌کنند اما خود را متعلق به همین کشور و همین مردم می‌دانند.

نوبنیاد

■ صاحب امتیاز: محسن منصوری

۰۲۱-۸۸۴۹۹۳۷۲

■ کدپستی:

۱۵۹۸۹۷۵۷۱۵

■ مدیرمسئول: حمیدرضا بیانی

■ آدرس: خ سه‌بهد قزنی خ شاداد پلاک ۲۲ واحد پنج چاپخانه: صمیم

nobonyadonline nobonyadonline

n o b o n y a d o n l i n e . i r

فرهنگی

C U L T U R A L

سه‌شنبه ۱۲ خرداد ۱۴۰۵ | سال اول | شماره ۵۴

یادداشت

مخاطب ایرانی کیلویی چند!

ایمان عظیمی
روزنامه‌نگار

«مهدی اصغری ازغندی» کارگردان فیلم سینمایی «ماریا» که این روزها از طریق پلتفرم فیلیمو در حال اکران است، در مصاحبه با خبرگزاری مهر حرف‌های جالب و شادخاری زد. او گفت که تولید ماریا با محدودیت‌های ویژه‌ای همراه بوده و به همین دلیل راه درآمدزایی را از طریق گیشه سینمای ایران منتفی می‌دانسته، پس باید روی لایه‌هایی از اکران می‌کردند تا بتوانند با کسب مخاطب جشنواره‌ای بخشی از هزینه‌هایشان را پرداخت کنند.

بخش دوم گفته‌های ازغندی به دلیل اقتصاد معیوب سینمای ایران توجیه‌پذیر است و نمی‌توان ایرادی به آن وارد کرد، چون فیلم‌ها در غالب موارد و در فصول مختلف اکران نه تنها به سود نمی‌رسند، بلکه ممکن است تنها درصد کمی از هزینه‌هایشان را جبران کنند. پس در نبود چیزی تحت عنوان صنعت سینما، اکران در فستیوال‌های خارجی می‌تواند امکان خوبی برای فیلمساز و سرمایه‌گذار به نظر برسد. اما اینکه ما بگوییم فیلم خود را برای گیشه ایران نساخته‌ایم سر کار گذاشتن رویش و مخاطبان سینما روست و برخی را به این نتیجه می‌رساند که اکثریت فیلمسازان ما نه برای ایرانیان، بلکه برای اغیار پشت دوربین می‌روند و اثر مطلوب‌شان را به منظور خوشامد مدیران هنری فلان جشنواره و بهمان فستیوال می‌سازند.

اگر بخواهیم سخت بگیریم -سوازی فیلم «ماریا»- چاره‌ای جز این نداریم که بگوییم سود سینما در تولید است و مسئله اکران در این میان هیچ موضوعیتی پیدا نمی‌کند! حتی می‌توانیم پا را فراتر از این بگذاریم و عنوان کنیم که تاسف‌تخانه‌های غربی هستند مدعیان سینمای به اصطلاح اجتماعی نباید غصه نان سفره‌شان را بخورند، چون هیچ کاری در راستای خدمت به جماعت سفید اروپایی و آمریکایی بی‌مزد باقی نمی‌ماند. البته خدایی ناکرده قرار نیست که گناه سازندگان ماریا را بشوریم و آن‌ها را در دسته فیلمسازان زیرزمینی و هنرگردانان غربگرا قرار دهیم، ولی چاره‌ای جز بیان این هشدار نداریم که هنرمندان یا تکنسین باید در ابتدا برای مردم خودش آستین بالا بزنند تا اثرش جلوه‌ای جهانی پیدا کند. حال اگر این کار را انجام ندهد، ظهور و بروزش به چه کار می‌آید؟

میلیارد و ۸۲۵ میلیون تومان به کار خود پایان داد.

این رویداد از ۲۸ اردیبهشت تا ۸ خرداد با هدف حمایت از هنرمندان حوزه نقاشی، نقاشی خط و هنرهای تجسمی و تقویت اقتصاد هنر برگزار شد و با استقبال هنرمندان، فعالان فرهنگی و علاقه‌مندان هنر همراه بود. سیدصادق پژمان، مدیرعامل موسسه کمک به توسعه فرهنگ و هنر، با اشاره به اهداف برگزاری این نمایشگاه گفت: «برای ایران» با هدف حمایت از هنرمندانی طراحی شد که در ماه‌های اخیر فرصت مناسبی برای عرضه و فروش آثار خود نداشتند. وی افزود آثار نمایشگاه به صورت مستقیم از هنرمندان دریافت شد و تلاش شد زمینه حمایت از هنرمندان جوان و کمتر شناخته‌شده نیز فراهم شود. به گفته پژمان، نتایج این رویداد نشان داد که با ایجاد سازوکارهای حرفه‌ای و پیوند میان فرهنگ و اقتصاد می‌توان به رونق بازار هنر و حمایت مؤثرتر از هنرمندان ایرانی کمک کرد.



نمایشگاه «برای ایران» که به ابتکار موسسه کمک به توسعه فرهنگ و هنر و با مشارکت خانه هنرمندان ایران برگزار شد، با فروش ۱۲۱ اثر از حدود ۳۰۰ اثر ارائه‌شده و ثبت گردش مالی ۷

فروش نزدیک به ۸ میلیارد تومانی نمایشگاه «برای ایران»